

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,

Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginæ oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

R. P. D. Priolo. Valentina Jurisdictionis. Veneris 14. Februarii 1698.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62423)

coram Greg. dec. 154. nu. 5. in versic. & fuit
sæpius.

10 Atque ex hoc capite existimarent DD. neutquam relevare, quod idem Statutum à Reverendissimo Hispaniarum Nuncio confirmatum extiterit, quoniam nec ipsi licet rescribere, statuere, aut indulgere contra Sacrorum Canonum censuram, ut monuit *Glossa in cap. finali verb. figura, vers. sed dubitari solet de heretic. in 6. Joan. Andr. in cap. finali num. 7. ibique Hostien. sub num. 11. usque ad fin. ad Offic. Archipresbyt. &c in fortioribus terminis Legati à Latere tradunt, Gratian. discept. forens. cap. 300. nu. 50. Tondut. resol. Civil. c. 67. n. 17. to. 1. Rota in Ravennaten. Donationis 5. Aprilis 1677. §. In præsentia, coram clar. mem. Cardinali V. ecomite, & in Aventonem. Donationis 20. Aprilis 1682. coram Reverendiss. D. mco Ursino Decano, & novissime concordantibus adductis responsu fuit in Toletana Administrationis 26. Junii superioris anni §. Altera, coram me.*

11 Minusque refragari, quod in editione ejusdem Statuti nonnullæ Dignitates Capitulo interfuerint, quodque etiam ipsæ Cappas utantur; Primum enim tollebatur, nedum ex eo, quod prædictæ Dignitates Capitulo intervenerant, tanquam Canonici, cum aliæ eisdem interesse minimè licuisset, dum voces in capitulo non habebant, ut probatum est; Verum etiam ex quo consensus à duabus præstitus, reliquis sex officere non potest, ad Text. in cap. 1. & toto tit. de his, quæ sunt à majori parte Capit. & firmat Rota in Gerunden. Anniversariorum 15. Decemb. 1575. coram Cæsare de Grassi ubi supra, attento potissimum, quod verfamur in actu voluntario, in quo consensus omnium interese habentium requiritur, ut Text. in cap. humili, ubi Innoc. nu. 2. vers. & maxime de major. & obed. Rota coram Bich. dec. 256. nu. 23.

12 Secundum verò cessabat advertendo, quod cum Dignitates sint exemptæ à solutione, tam ex dicta generali Juris dispositione, quam ex particulari lege Cathedralis Ecclesiæ Gerunden. ac infuper de redditibus Operis Capitulum semper dignitatibus Cappas liberè præstiterit, proculdubio tenebitur imposterum illas

Monacelli Form. Pars II.

exhibere, sicuti de facto easdem subministrare non designatur ceteris Ecclesiæ Beneficiatis, absque eo quod ratione usus nihil unquam exsolverint, ad tradita per Card. de Luca de Canonic. & Dignit. disc. 3. nu. 3. & seqq. Rot. dec. 542. n. 4. & seqq. & dec. 533. nu. 1. & seqq. coram Bich. & in rec. dec. 380. per tot. par. 11.

13 Quibus ita Statutis, nec dubitare contingit, sub veteri Decreto in libro virido compilato sub nomine Personarum de Capitulo Canonicos tantum fuisse admissos; siquidem sublata de medio contraria consuetudine Dignitates, quæ vocem in Capitulo non habent, juxta Juris dispositionem inter Personas de Capitulo per solos Canonicos constituto connumrandæ non sunt, ut ultrà auctoritates superius adductas in §. *Quam veritatem in fine, specificè loquentes de Ecclesia Gerund. generaliter firmant Compostellan.* in cap. 1. nu. 4. vers. nunquam Portionarii, Fagnan. in d. cap. 1. nu. 43. Valenz. conf. 194. n. 21. & seqq. Ferret. conf. 115. per tot. Card. de Luc. de Can. & Capit. disc. 4. nu. 5. Rot. coram Seraph. dec. 98. n. 1. & cor. Mart. Andrea dec. 53. nu. 3. & in rec. dec. 708. n. 3. p. 2.

14 Unde à primo ad ultimum jure sequi visum fuit, quod cum nulla ratione suffultum, Capitulum exigere valeat à Dignitatibus prætentas subministrations duplarum quindecim, cogendum esse ad restitutionem æqualis summae à Benedicte exactæ, quæ nunquam evitari potest, quoties indebita præcessit solutio, ita sanciente Textu in lib. 1. & toto tit. ff. de condit. indebit. Joan. Galemar. in declarat. ad Sac. Concl. Trid. cap. 14. nu. 1. Rota coram Priolo decis. 42. num. 105. & coram Ninot. dec. 2. nu. 8.

Et ita post secundam Causæ propositionem responsum fuit utraque &c.

R. P. D. P R I O L O.

*Valentina Jurisdictionis.
Veneris 14. Februarii 1698.*

A R G U M E N T U M.

Jurisdictionis totalis concessa Rectori in lumine fundationis Collegii auctoritate

G 3 Papæ,

Papæ , censetur privativa etiam quoad cognitionem caularum ad exclusionem loci Ordinarii .

S U M M A R I U M .

- 1 Lex praescripta in limine erectionis Collegii , cum approbatione Papæ , est servanda tanquam lex Papalis .
- 2 Fundator in limine foundationis potest apponere conditiones jure communi contrarias .
- 3 Assistentia juris non suffragatur quando in fundatione aliter cautum fuit , ibi .
- 4 Jurisdictione plenariè concessa in limine foundationis Rectori Collegii censetur data privativè etiam quoad Diaconatum , ibi , & nū. 5 .
- 6 Exercitium jurisdictionis privativè , comprobant observantia .

D E C I S I O   XXXVIII.

E Recto ex propriis redditibus usque de anno 1594. per Religiosissimum Virum Joannem de Ribera Patriarcham Antiochenum , & Archiepiscopum Valentum insigni Collegio sub invocazione Corporis Christi , & pro illius salubri regimine imperata à sa. mem. Clemente VIII. amplissima facultate condendi leges , etiam non conformes dispositioni Concilii Tridentini , inter alias , quas ille Antistes apprimè credidit conducere ad bonum gubernium Collegii , ea fuit , ut illius Rector pro tempore eset perpetuus Judge , & Superior loci , tam in spiritualibus , quam in temporalibus , In modo , che da tutti sia obbedito , e si tenga per Ordinario , e perpetuo Vicario , come l'hà da essere , poiche al suo carico sta la sopravintenza di tutto quello , che si hâ da fare in questa Casa , tanto in servitio della Chiesa come de gli altri Ministri . Et ne iste abutetur facultate sibi elargita , ulterius sanctum fuit , quod in Festivitate Pentecostes Archiepiscopus pro tempore , & in ejus absentia Vicarius Generalis una cum duobus aliis Visitatoribus specialiter deputatis , visitare deberent Collegium , cum ampla potestate corrigendi , & puniendo

quacumque appellatione ab eorum Decretis prohibita , ut in summ. Collegii nū. 3 .

& 4 .

Et cum ad formam hujus Constitutionis emanatae , etiam cum specialissimo consensu Papæ , fuerit successivis temporibus exercita totalis Jurisdictione per Reatores Collegii , nihilominus quia applicatio interpolita ab illius Decreto anno 1675. & recursus habitus ab uno ex Capellaniis dicti Collegii de anno 1690. ad Curiam Archiepiscopalem , timorem prabuit , ne imposterum Agentes illius Curie eludere velient Jurisdictionem Rectoris , hinc introducta Causa in nostro Auditorio dubitatum fuit coram me : An Archiepiscopo competere Jurisdictione in Collegium extrā visitationem , & DD. negati. vē responderunt .

1 Moti ex fundamentali Constitutione , superius recensita , quæ cum ex auctoritate Papæ fuerit adjecta in limine erectionis ipsius Collegii , & tanquam lex Papalis veniat omnino servanda , ne remaneat violata illius dispositio , Archiepiscopus neque tanquam Delegatus neque tanquam Diaconanus ullum jus sibi vindicare potest supra illos de Collegio , ut tradit glossa in cap. de Monach. verb. proventibus verbi habeat Ecclesiam , ex concessione Episcoporum , si certa forma fuit apposita , illa servetur de Præbend. & passim comprobant Oliva de for. Eccles. part. 3. quæst. 34. nū. 38. Pereit de manu reg. cap. 17. sub nū. 10. vers. quod semper limitandum , & Rota coram Cert. dec. 161. nū. 7. cum seqq. & magis in specie coram Bich. dec. 448. nū. 3 .

2 Absque eo quod in contrarium urget , vel assistentia Juris vel dispositio Concilii sess. 22. cap. 8. de reform. nam reflectendo , quod sub initio foundationis apponi possunt quæcumque conditiones , etiam sub censura Juris non cadentes , ad Textum in cap. præterea il. 2. de jure patrum cum aliis adductis per Ciarlin. controv. 69. n. 12. cum seqq. & alibi sepe , quod in hac facti specie obtenta per Papam facultate condendi leges , etiam non conformes dispositioni Concilii , istius censura locum non habet , quando aliter conventum fuit in ipsa erectione , & fundatione , ut advertit Fagnan. in cap. licet 58. de Præb. cum aliis

aliis relatis per Garz. de Benef. part. 3. cap. 2. nu. 216. Corrad. in prax. benef. l. 2. c. 14. num. 46. Card. de Luc. dis. 40. num. 9. de jurisd. & Rot. coram Cerr. d. dec. 161. nu. 8. cum seqq. Hinc DD. ponderabant ex verbis ipsius Constitutionis omnimodam Jurisdictionem translatam fuisse in personam Rectoris privativè etiam quoad Dicecianum, nam si Fundator voluit, quod Rector pro tempore obtinaret locum, & vicem Ordinarii, ac perpetui Visitatoris illius loci -- *In modo che da tutti sia obbedito*, & supra se quoque haberet onus totalis superintendentiæ -- *Di tutto quello si ha da fare in questa Casa*, ex hoc clare datur intelligi, quod in illum delata fuit plenitudo totius superioritatis, ad tradita per Rot. coram Bich. d. dec. 448. nu. 7. & in Avenionen. seu Carpentoraten. Jurisdictioni 29. Aprilis proximè præteriti §. Secunda ratio coram me, ideoque juxta exigentia subjectæ materie Jurisdictionis at tributa non censetur, nisi privativè quoad alios, quia non esset favor Collegii, unicè contemplatus à Papa, & Fundatore, si illius Ministri, & Officiales sub diversis Judicibus distrahi deberent per ea, quæ notant Rot. conf. 60. nu. 2. l. 2. cum aliis allegatis in dict. Avenionen. seu Carpentoraten. Jurisdictionis 29. Aprilis proximè præteriti §. Et demum coram me.

3 Nec dicatur hujusmodi superioritatem coereri intrà limites ministerialis, & æconomicæ Jurisdictionis, quoniam ex lectura ipsarummet Constitutionum satis clare visum est illam concessam fuisse cum ea plenitudine, quæ erat in ipso tribuente, quia si Fundator omnimodam potestatem gubernii, & administrationis per ipsum præcedenter attributam Rectori, Collegialibus, ristrinxit solummodo in actu visitationis, ab Archiepiscopo coequaliter peragendæ cum duobus aliis visitatoribus, ut videre est in *Summario Collegii* nu. 4. ita quoque censendum est, quod pro reliquo tempore illam à quacunque subjectione eximere voluerit, ut in puncto firmat Tondut. quæst. Benef. cap. 62. num. 3. Rota coram Bich. decis. 475. nu. 8. & in Telefina Administrationis Ecclesiæ, & Hospitalis 26. Martii 1696. §. Ultra vero coram Reverendissimo Domino meo Decano.

Tantò magis quia si Archiepiscopo ex legi fundationis prohibitum censetur jus privativum visitandi, ut firmatum fuit in hac causa coram Peutinger. dec. 480. Eo fortius prohibita dici debet Jurisdictione in causarum cognitione, ut arguendo à majoritate rationis tradit Rota in rec. dec. 393. nu. 3. p. 13. & dec. 71. nu. 1. p. 14.

4 Quae omnia eo magis comprobata remanent ex subsecuta observantia, nam si in tanto temporis defluxu per Archiepiscopos Antecessores nunquam exerciti fuerunt actus Jurisdictionales supra illos de Collegio, & quoties aliquid attentatum fuit, remansit à judicibus superioribus circumscriptum, ut in *Summario Collegii* nu. 5. ne tot Antistites dicantur fuisse legnes in eorum ministerio, dicendum est, Jurisdictionem usque ab inicio attributam fuisse privativè, etiam quoad ipsos per ea, quæ tradunt Felin. in cap. *Pastoralis* nu. 5. in 8. limitat. de Offic. Ordin. Fagan. in cap. *postulati* num. 21. de jure patrum cum aliis adductis coram Bich. dict. decis. 448. nu. 8. cum seqq. & dec. 474. nu. 3. & in Rec. dec. 493. nu. 5. par. 13. & in d. Avenionen. seu Carpentoraten. Jurisdic. 29. Aprilis proximè præteriti §. Et præmissa eo magis coram me.

Et ita per contradictas résolutum fuit. &c.

R. P. D. D E L L ' O L M O.

*Leodien. Vicariæ.
Mercurii 10. Decembris 1698.*

A R G U M E N T U M.

Vota Capituli debent dari collegialiter à præsentibus in Capitulo, & non absentiibus, qui Votum per schedulam transmittere non valent. Consuetudo non dicitur probata nisi sit specifica, & pluralitate actuum effectuarum, ac diuturnitate temporis robورatur.

S U M M A R I U M.

I Præsentatus à majori parte Patronorum præfertur alteri præsentato à minori.

Gg 4 2 Ca-